

[Начало](#) > ... > [Парични Искове](#) > [Несъстоятелност/фалит](#) > [Sweden](#)

Несъстоятелност/фалит

 Швеция

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

ВЪВЕДЕНИЕ

Регламентът относно несъстоятелността (*insolvensförordning*) в Швеция урежда въпросите, свързани с фалита, оздравяването на предприятия и реструктурирането на дълг. По-долу са обяснени накратко някои аспекти на шведската нормативна уредба на тези процедури, както е предвидено в член 86, параграф 1 от преразгледания Регламент относно несъстоятелността. Описанието не претендира за изчерпателност.

ФАЛИТ

Обща информация

Фалитът (*konkurs*) е форма на универсално принудително изпълнение, при което всички кредитори на длъжника пристъпват към съвместно и принудително разпореждане с цялото му имущество с цел да удовлетворят съответните си вземания. При фалит имуществото се включва в масата на несъстоятелността (*konkursbo*), която се управлява в полза на кредиторите. Масата на несъстоятелността се управлява от един или повече синдици (*konkursförvaltare*). Единствената задача на синдика е да управлява масата на несъстоятелността. В производството по обявяване на фалит молбата за обявяване на фалит се разглежда от районния съд (*tingsrätt*), пак той постановява съответното решение и разглежда самото дело. В хода на производството по обявяване на фалит съдът постановява решения по редица въпроси: той определя например как да се разпредели масата на несъстоятелността и дали вземанията трябва да бъдат доказвани. В съда се осъществяват и други стъпки, например полагането на клетва, при която длъжникът потвърждава под клетва описа на имуществото. Синдикът се контролира от Органа за принудително изпълнение (*Kronofogdemyndigheten*).

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Обща информация

С решение на съда търговец, който изпитва трудности при изпълнението на своите задължения, може да получи разрешение да премине специална процедура с цел оздравяване на предприятието (*företagsrekonstruktion*). Съдът назначава управител по оздравяването на предприятието (*rekonstruktör*), който да проучи дали някои или всички дейности на длъжника могат да бъдат продължени и евентуалните условия за това, както и дали съществуват подходящи условия длъжникът да сключи финансово споразумение (*uppgörelse*) или предпазен конкордат (*ackord*) с кредиторите. При изпълнението на своите задължения управителят по оздравяването на предприятието трябва да действа по начин, който да гарантира зачитането на интересите на кредиторите. Решението за оздравяване на дадено предприятие формално не ограничава контрола на длъжника върху имуществото му.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Обща информация

Преструктурирането на дълг (*skuldsanering*) освобождава длъжника от цялата или от част от неговата отговорност да погаси задълженията, които попадат в обхвата на производството по преструктуриране. От ноември 2016 г. в Швеция съществуват два вида преструктуриране на дълг: преструктуриране на дълг (*skuldsanering*) по силата на Закона за преструктуриране на задълженията (*skuldsaneringslagen*); и преструктуриране на дълг на предприятия (*F-skuldsanering*) по силата на Закона за преструктуриране на задълженията на предприятията (*skuldsaneringslagen för företagare*). Двете процедури са разяснени по-долу.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

1 Срещу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Производство по обявяване на фалит може да бъде образувано както за юридически, така и за физически лица (включително физически лица, които не извършват търговска дейност).

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Производство по оздравяване на предприятие може да бъде образувано както за юридически, така и за физически лица, стига те да извършват търговска дейност. Някои юридически лица са изключени от обхвата на закона, например банки, кредитни институции, застрахователни дружества и дружества за търговия с ценни книжа.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Разрешение за преструктуриране на дълг може да получат физически лица (включително физически лица, които извършват частна търговска дейност (*enskild näringsverksamhet*)).

На първа инстанция заявленията за преструктуриране на дълг се разглеждат от Органа за принудително изпълнение.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Разрешение за преструктуриране на дълг на предприятие може да получи физическо лице, което е:

1. търговец, извършващ търговска дейност, ако по-голямата част от задълженията му са възникнали във връзка с тази дейност;
2. търговец, извършващ търговска дейност, ако задълженията, които са възникнали във връзка с тази дейност, могат да бъдат погасени по подходящ начин или ако невъзможността за погасяване на тези задължения е само временна; или
3. член на семейството на предприемач, ако задълженията на члена на семейството са възникнали в по-голямата си част във връзка с търговската дейност на предприемача.

„Член на семейството“ (*närstående*) е съпруг(а), несклучил брак партньор, родител, сестра или брат, или дете или деца на съпруга(та) или на несклучилия брак партньор.

На първа инстанция заявленията за преструктуриране на дълг на предприятие се разглеждат от Органа за принудително изпълнение.

2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

ФАЛИТ

За да бъде образувано производство по несъстоятелност, длъжникът трябва да е неплатежоспособен. „Неплатежоспособност“ (*obestånd, insolvens*) означава, че длъжникът не може да изпълнява надлежно задълженията си и че неплатежоспособността му не е само временно явление. Декларацията относно неплатежоспособността на даден длъжник се приема, ако няма конкретна причина това да не бъде направено. Съществуват също и някои презумпции за доказване на неплатежоспособността. Например длъжникът трябва да бъде считан за неплатежоспособен до доказване на обратното, ако срещу него е образувано изпълнително производство по глава 4 от Кодекса за принудително изпълнение (*utsökningsbalken*), в рамките на което е било констатирано, до шест месеца преди подаването на молбата за обявяване на фалит, че длъжникът не разполага с достатъчно активи за пълното удовлетворяване на вземането — предмет на принудителното изпълнение. Същото важи и за случаите, когато длъжникът обяви спиране на плащанията.

Молба за обявяване на фалит може да бъде подадена от длъжника или от кредитор.

В случай че съществуват съмнения относно одобряването на молбата за обявяване на фалит и има основание да се счита, че длъжникът може да отклони част от имуществото, съдът може да разпореди налагането на обезпечителна мярка (*kvarstad*) върху имуществото на длъжника, докато тече разглеждането на молбата. Освен това съдът е оправомощен да наложи забрана за пътуване.

Районният съд трябва незабавно да публикува решението за обявяване на фалит. Решението влиза в сила незабавно, като длъжникът губи контрол върху собствеността си веднага след произнасянето му, макар да е предвидена известна защита на оправданите правни очаквания на трети лица. Моля вижте също информацията, предоставената в точка „Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?“.

Решение на районния съд, с което се обявява фалит или се отхвърля молба за обявяване на фалит, може да бъде обжалвано пред висшестоящ съд.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Молба за оздравяване на предприятие може да бъде подадена от длъжника или от кредитор. Решение за оздравяване на дадено предприятие може да бъде постановено само ако може да се приеме, че длъжникът не е в състояние да изпълнява задължения, които са станали изискуеми, или че скоро няма да е в състояние да ги изпълнява. Решение за оздравяване на дадено предприятие може да не бъде постановено, ако липсват основателни причини да се предполага, че целта за оздравяването на предприятието може да бъде постигната. Молба, подадена от кредитор, може да бъде одобрена само със съгласието на длъжника.

Ако подадена от длъжник молба бъде приета за допустима, съдът трябва да я разгледа незабавно, освен когато тя е била подадена след молба от кредитор и съдът реши, че нейното разглеждане трябва да се проведе в съдебно заседание. Ако подадена от кредитор молба бъде приета за допустима, съдът трябва да определи дата за нейното разглеждане в съдебното заседание. Заседанието трябва да се проведе в срок от две седмици след подаването на молбата до съда. То може да се проведе на по-късна дата, ако има специални причини за това, но във всеки случай не по-късно от шест седмици.

Ако съдът одобри молбата, той трябва едновременно с това да назначи управител по оздравяването на предприятието. При наличие на специални основания за това може да бъде назначен повече от един управител по оздравяването на предприятието. В срок от една седмица от постановяването на решението в полза на оздравяването управителят по оздравяването на предприятието трябва да уведоми всички известни кредитори за решението. Решение за оздравяване на предприятие влиза в сила незабавно, освен ако съдът не разпореди друго.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Молба за реструктуриране на дълг може да бъде подадена от длъжник. Ако молбата не бъде отхвърлена като недопустима или неоснователна, във възможно най-кратък срок трябва да бъде постановено решение за образуване на производство по реструктуриране на дълга. Молбата може да бъде отхвърлена като неоснователна, например ако от нея или от друг наличен доклад става ясно, че условията за реструктуриране не са изпълнени.

Преструктуриране на дълг може да се разреши, ако:

1. длъжникът е физическо лице, чиито основни интереси са в Швеция;
2. длъжникът не може да изпълнява изискуемите си задължения и при отчитане на всички обстоятелства по случая може да се приеме, че тази невъзможност за плащане ще продължи в обозримо бъдеще (длъжникът трябва да се счита за неплатежоспособен); и
3. това е разумно да бъде направено с оглед на личното и финансовото положение на длъжника.

Прилагат се следните ограничения:

1. преструктуриране на дълг не може да се разреши, ако по отношение на длъжника се прилага забрана за извършване на стопанска дейност (*näringsförbud*);
2. ако длъжникът е търговец, преструктуриране на дълг може да бъде разрешено само ако финансовото състояние на предприятието може лесно да бъде установено; и
3. ако длъжникът вече е получавал разрешение за преструктуриране на дълг, ново преструктуриране на дълг може да се допусне само при наличието на специални основания за това.

Ако бъде постановено решение за образуване на производство по преструктуриране на дълг, съобщение за това трябва незабавно да бъде публикувано в държавен вестник, *Post- och Inrikes Tidningar*. Освен това в срок от една седмица след публикуването трябва да се изпрати уведомление до известните кредитори. В уведомлението кредиторите трябва да бъдат приканени, наред с другото, да предявят своите вземания срещу длъжника, обикновено в писмена форма в срок от един месец от датата на публикуването, като предоставят подробности относно своите вземания и всякаква друга информация, която е от значение за преценката на случая, както и данните за сметката, по която да се извършват евентуални плащания в хода на производството по преструктуриране на дълга.

Решение за образуване на производство по преструктуриране на дълг може да се обжалва в срок от три седмици от датата на постановяването му.

След решението за образуване на производството заповед за наемане на имущество (*utmätning*) с цел принудително изпълнение на вземания, възникнали преди това решение, не може да се налага до постановяването на окончателно решение по въпроса за преструктурирането на дълга. Това правило обаче не се отнася за вземания, които не са обхванати от преструктурирането. То не важи и ако вследствие на обжалване съдът разреши заповедта по искане на кредитор.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Молба за преструктуриране на дългове на предприятие може да бъде подадена от длъжник. Ако молбата не бъде отхвърлена като недопустима или неоснователна, във възможно най-кратък срок трябва да бъде постановено решение за образуване на производство по преструктуриране на дълга на предприятието. Молбата може да бъде отхвърлена като неоснователна например ако от нея или от друг наличен доклад става ясно, че условията за преструктуриране на дълга на предприятието не са изпълнени.

Преструктуриране на дълг на предприятие може да се разреши, ако:

1. основните интереси на длъжника са в Швеция;
2. длъжникът не може да изпълнява изискуемите си задължения и при отчитане на всички обстоятелства по случая може да се приеме, че тази невъзможност за плащане ще продължи в обозримо бъдеще (длъжникът трябва да се счита за неплатежоспособен); и
3. това е разумно да бъде направено с оглед на личното и финансовото положение на длъжника.

Прилагат се следните ограничения:

1. реструктуриране на дълг на предприятие не може да се разреши, ако по отношение на длъжника се прилага забрана за извършване на стопанска дейност (*näringsförbud*);
2. реструктуриране на дълг на предприятие не може да се разреши, ако длъжникът е търговец, който извършва или е извършвал своята дейност по безотговорен начин;
3. реструктуриране на дълг на предприятие не може да се разреши, ако длъжникът има способност в рамките на тримесечен период за изплащане на сума, която е по-малка от една седма от базовата сума (*prisbasbeloppet*), предвидена в раздели 6 и 7 на глава 2 от Кодекса за социално осигуряване (*socialförsäkringsbalken*) (приблизително 6 300 SEK през 2016 г.); и
4. ако длъжникът вече е получавал разрешение за реструктуриране на дълг, ново реструктуриране на дълг може да се допусне само при наличието на специални основания за това.

Ако бъде постановено решение за образуване на производство по реструктуриране на дълг на предприятие, съобщение за това трябва незабавно да бъде публикувано в държавен вестник, *Post- och Inrikes Tidningar*. Освен това в срок от една седмица след публикуването трябва да се изпрати уведомление до известните кредитори. В уведомлението кредиторите трябва да бъдат приканени, наред с другото, да предявят своите вземания срещу длъжника, обикновено в писмена форма в срок от един месец от датата на публикуването, като предоставят подробности относно своите вземания и всякаква друга информация, която е от значение за преценката на случая, както и данните за сметката, по която да се извършват евентуални плащания в хода на производството по реструктуриране на дълга на предприятието.

Решение за образуване на производство по реструктуриране на дълг на предприятие може да се обжалва в срок от три седмици от датата на постановяването му.

След решението за образуване на производството заповед за наемане на имущество с цел принудително изпълнение на вземания, възникнали преди това решение, не може да се налага до постановяването на окончателно решение по въпроса за реструктурирането на дълга на предприятието. Това правило обаче не се отнася за вземания, които не са обхванати от реструктурирането. То не важи и ако вследствие на обжалване съдът разреши заповедта по искане на кредитор.

3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третират активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Освен ако в специални правила относно изключенията, касаещи правните действия, извършени от длъжника или от друга страна непосредствено след решението за образуване на производството по обявяване на фалит, не е предвидено друго, масата на несъстоятелността включва цялото имущество, което е принадлежало на длъжника към момента на публикуване на решението за обявяване на фалит или което е придобито от длъжника в хода на производството по обявяване на фалит, и което може да служи за удовлетворяване на вземанията. Включва се също и всяко имущество, което може да бъде добавено към масата на несъстоятелността посредством събиране на вземания. За физическите лица са предвидени специални правила по отношение на заплатите и друго имущество, от които длъжникът има нужда за своето съществуване. Длъжникът може да задържи част от това имущество.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Управителят по оздравяването на предприятието трябва да уведоми всички известни кредитори относно решението за оздравяване на предприятието в срок от една седмица, считано от датата на постановяването му. Наред с другото, към уведомлението трябва да се приложи предварителен опис на имуществото и на задълженията на длъжника. От това следва, че производството обхваща цялото имущество. Следва обаче да се подчертае, че оздравяването на предприятието може да приключи със сключването на публичен предпазен конкордат с кредиторите, без обаче това да е задължително.

Всички вземания, които се основават на споразумение, сключено от длъжника по време на производството по оздравяване на предприятието със съгласието на управителя по оздравяването, се ползват с общо право на предпочитително удовлетворение (*allmänförmånsrätt*). Пример за подобно споразумение може да е споразумение за финансиране на предприятието, сключено със съгласието на управителя по оздравяването в хода на производството по оздравяване.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Решението за одобряване на реструктуриране на дълг трябва да включва погасителен план. Срокът на погасителния план е пет години, освен ако няма съществени основания за определяне на по-кратък срок. Той започва да тече от датата на решението за одобряване на реструктурирането. Тъй като длъжникът започва да извършва плащания от датата на постановяване на решението за образуване на производството, срокът, през който се е прилагало това решение, обикновено се приспада от срока на погасителния план.

Сумата, която длъжникът трябва да плати, се определя по начин, който позволява реструктурирането на дълга да засегне цялото имущество и всички приходи на длъжника след приспадане на средствата, необходими за издръжката на длъжника и неговото семейство. Може да се предвиди резерв за погасяване на вземания, които не са обхванати от реструктурирането на дълга.

Ако след решението за реструктуриране на дълга финансовото състояние на длъжника се подобри значително и това се дължи на непредвидени обстоятелства, кредиторите и длъжникът може да подадат молба за преразглеждане на решението.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

При реструктуриране на дълг на предприятие трябва да се състави погасителен план. Срокът на погасителния планът е три години. Той започва да тече от датата на решението за одобряване на реструктурирането. Тъй като длъжникът започва да извършва плащания от датата на постановяване на решението за образуване на производството, срокът, през който се е прилагало това решение, обикновено се приспада от срока на погасителния план.

Сумата, която длъжникът трябва да плати, се определя по начин, който позволява реструктурирането на дълга на предприятието да засегне цялото имущество и всички приходи на длъжника след приспадане на средствата, необходими за издръжката на длъжника и неговото семейство. Може да се предвиди резерв за погасяване на вземания, които не са обхванати от реструктурирането на дълга на предприятието.

Ако след решението за реструктуриране на дълга на предприятието финансовото състояние на длъжника се подобри значително и това се дължи на непредвидени обстоятелства, кредиторите и длъжникът може да подадат молба за преразглеждане на решението.

4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

ФАЛИТ

След постановяването на решението за обявяване на фалит длъжникът губи контрол върху всяко имущество, включено в масата на несъстоятелността. Длъжникът не може да поема задължения, които биха могли да бъдат предявени в хода на производството по обявяване на фалит. Съществуват някои изключения. По време на производството по обявяване на фалит масата на несъстоятелността се представлява от синдика. Синдикът се назначава от районния съд и трябва да притежава специфични познания и опит, които са необходими за изпълнението на задачата, както и други относими към задачата качества. За синдик не може да бъдат назначаван съдебен служител. За синдик не може да бъде назначавано лице, което се намира в конфликт на интереси.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Управителят по оздравяването на предприятието трябва да притежава специфични познания и опит,

които са необходими за изпълнението на задачата, да има доверието на кредиторите и други относими към задачата качества.

Управителят по оздравяването на предприятието проучва финансовото състояние на длъжника и, в консултация с него, изготвя план, в който се посочва как ще бъдат постигнати целите на оздравяването. Планът трябва да бъде предоставен на съда и на кредиторите. Управителят по оздравяването на предприятието може да ползва помощта на експерти.

Длъжникът трябва да предостави на управителя по оздравяването на предприятието цялата информация, свързана с финансовото му състояние, която има отношение към оздравяването. Длъжникът трябва да следва указанията на управителя по оздравяването относно начина на управление на предприятието. Длъжникът не може да извършва някои правни действия без съгласието на управителя по оздравяването на предприятието. Те включват погасяването на задължения, които са възникнали преди постановяването на решението, поемането на нови задължения и прехвърлянето на имущество или учредяването на залог върху имущество, което е от съществено значение за дейността на длъжника. Въпреки това, ако длъжникът не изпълнява тези свои задължения, въпросното правно действие остава действително.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Не се назначава синдик. По време на производството по реструктуриране на дълга длъжникът запазва контрола върху имуществото си.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Не се назначава синдик. По време на производството по реструктуриране на дълга длъжникът запазва контрола върху имуществото си.

5 При какви условия може да се приложи прихващане?

ФАЛИТ

Кредитор с вземане срещу длъжника, което може да бъде предявено по време на производството по обявяване на фалит, може да прихване това вземане срещу вземане, което длъжникът има срещу него към датата на постановяване на решението за обявяване на фалит. Това не важи в случаите, когато прихващането е било изключено от производството по обявяване на фалит поради естеството на въпросното вземане. Специфични правила се прилагат по отношение на условните вземания. Освен това са предвидени и изключения, наред с другото, по отношение на наскоро придобити вземания (които до голяма степен съответстват на разпоредбите относно събирането на вземания в полза на масата на несъстоятелността).

По отношение на финансовите пазари са предвидени специални разпоредби, съгласно които споразуменията за нетиране и подобни договорености, свързани наред с другото с финансови инструменти, се прилагат и по отношение на масата на несъстоятелността и кредиторите.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Всеки, който има вземане срещу длъжника към момента на подаването на молбата за оздравяване на предприятието, може да прихване това вземане срещу вземане, което длъжникът има срещу него към този момент, дори това вземане да не е станало изискуемо. Това не важи в случаите, когато прихващането е изключено поради естеството на вземането или по друга причина попада извън обхвата на разпоредбите на Закона за оздравяване на предприятията. Освен това са предвидени и изключения, наред с другото, по отношение на наскоро придобити вземания (които до голяма степен съответстват на разпоредбите относно събирането на вземания в полза на масата на несъстоятелността).

По отношение на финансовите пазари са предвидени специални разпоредби, според които споразуменията за нетиране и подобни договорености, свързани наред с другото с финансови инструменти, се прилагат и по отношение на масата на несъстоятелността и онези кредитори, чиито

вземания са обхванати от публичен предпазен конкордат.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Не са предвидени специфични правила относно прихващанията.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Не са предвидени специфични правила относно прихващанията.

6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

ФАЛИТ

Законът за фалита не съдържа никакви общи правила относно това дали сключените от длъжника споразумения обвързват масата на несъстоятелността. По принцип масата на несъстоятелността е независимо юридическо лице и не носи отговорност за задължения, които биха могли да възникнат във връзка с подобни споразумения. Масата на несъстоятелността може да се обвързва с изпълнението на сключени от длъжника споразумения, ако това е от полза за ликвидацията на имуществото. Това обикновено зависи от съгласието на контрагента.

Специфични разпоредби са предвидени и в други законодателни актове, като Закона за продажбите (*köplagen*) и Закона за търговията с финансови инструменти (*lagen om handel med finansiella instrument*). В съответствие със Закона за продажбите масата на несъстоятелността може да се обвърже с изпълнението на споразумение при обявяването на една от страните във фалит. Контрагентът може да поиска да бъде уведомен своевременно, ако е налице воля за изпълнение на споразумението, обвързващо масата на несъстоятелността.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Ако преди решението за оздравяване на предприятието контрагентът на длъжника е имал право да прекрати споразумение поради възникването или вероятността от възникване на спор относно плащанията или друг аспект на изпълнението, след постановяването на решението контрагентът няма право да прекрати споразумението с този аргумент, ако длъжникът, своевременно и със съгласието на управителя по оздравяването на предприятието, поиска въпросното споразумение да бъде изпълнено. По искане на контрагента длъжникът трябва да го уведоми в разумен срок дали споразумението трябва да бъде изпълнено. В случай че дадено споразумение трябва да бъде изпълнено, начинът на неговото изпълнение се урежда от специални правила. Освен това в Закона за продажбите съществуват специални разпоредби, както и специфични правила, уреждащи въпросите, свързани например с трудовите договори и финансовите инструменти.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Не са предвидени специфични правила относно действието на производството по реструктуриране на дълг по отношение на текущите договори.

Моля вижте също точка „Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност?“.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Не са предвидени специфични правила относно действието на производството по реструктуриране на дълг на предприятие по отношение на текущите договори.

Моля вижте също точка „Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност?“.

7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени иски на индивидуални кредитори (с изключение на висящи дела)?

ФАЛИТ

След постановяването на решението за обявяване на фалит върху имуществото, което е включено в масата на несъстоятелността, обикновено не могат да се налагат обезпечителни мерки с цел принудително изпълнение на предявени срещу длъжника вземания. Това правило се прилага автоматично веднага след образуване на производството по обявяване на фалит. Предвидени са някои изключения, отнасящи се до вземания, които се ползват с право на предпочитително удовлетворение от определен ред. Всеки акт за налагане на обезпечителна мярка, извършен в противоречие с тази забрана, е нищожен. Дадено имущество може да бъде запорирано/възбранено независимо от решението за обявяване на фалит, ако върху въпросното имущество е учредено право на залог или ипотека с цел удовлетворяване на вземането.

Ако е налагането на запора или възбраната е извършено преди постановяването на решението за обявяване на фалит, изпълнението по правило може да продължи, независимо от производството по несъстоятелност. Предвидени са някои изключения от това правило.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Докато оздравяването на предприятието е в ход, срещу длъжника не може да се налагат обезпечителни мерки или да се извършват други изпълнителни действия съгласно Кодекса за принудително изпълнение. Предвидени са някои изключения, например когато в полза на кредитора е учредено право на залог или право на задържане (*retentionsrätt*) с цел удовлетворяване на вземането му. Помощ по Закона за търговските споразумения за покупки на разсрочено плащане (*lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*) не може да се предоставя. В хода на производството по оздравяване на предприятието не може се постановяват решения за налагане на обезпечителна мярка върху имущество (*kvarstad*) или на задължение за учредяване на обезпечение (*betalningssäkring*).

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

След решението за образуване на производството забор или възбрана на имущество с цел принудително изпълнение на вземания, възникнали преди това решение, не може да се налага до постановяването на окончателно решение по въпроса за реструктурирането на дълга. Това правило обаче не се отнася за вземания, които не са обхванати от реструктурирането. То не важи и ако вследствие на обжалване съдът разреши запора/възбраната по искане на кредитор.

Вследствие на обявяването на длъжника във фалит молбата за реструктуриране на дълг става безпредметна.

Ако молба за договаряне на публичен предпазен конкордат с кредиторите се допусне за разглеждане, след като длъжникът е подал молба за реструктуриране на дълга, производството за реструктуриране на дълга трябва да бъде спряно. Вследствие на утвърждаването на предпазния конкордат молбата за реструктуриране на дълга става безпредметна.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

След решението за образуване на производството забор/възбрана на имущество с цел принудително изпълнение на вземания, възникнали преди това решение, не може да се налага до постановяването на окончателно решение по въпроса за реструктурирането на дълга на предприятието. Това правило обаче не се отнася за вземания, които не са обхванати от реструктурирането. То не важи и ако вследствие на обжалване съдът разреши запора/възбраната по искане на кредитор.

Вследствие на обявяването на длъжника във фалит молбата за реструктуриране на дълг на предприятието става безпредметна.

Ако молба за договаряне на публичен предпазен конкордат с кредиторите се допусне за разглеждане, след като длъжникът е подал молба за реструктуриране на дълга на предприятието, производството за реструктуриране на дълга трябва да бъде спряно. Вследствие на утвърждаването на предпазния конкордат молбата за реструктуриране на дълга на предприятието става безпредметна.

8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Ако между длъжника и друга страна има текущо съдебно дело, засягащо имущество, което е включено в масата на несъстоятелността, производството може да бъде водено вместо длъжника от синдика по несъстоятелността. Ако синдикът по несъстоятелността откаже да води делото вместо длъжника, имуществото се счита за извадено от масата на несъстоятелността. Ако срещу длъжника е заведено дело за удовлетворяване на вземане, което може да бъде предявено в рамките на производството по обявяване на фалит, синдикът по несъстоятелността може да се присъедини към делото на страната на длъжника. По отношение на тази процедура са предвидени и допълнителни разпоредби.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

По принцип принудителното изпълнение на вземания е забранено, докато тече производство по оздравяване на предприятието, това обаче не е пречка за продължаването и приключването на текущи съдебни процеси между длъжника и друга страна.

РЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Моля вижте точка „Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху предявени иски на индивидуални кредитори?“.

РЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА РЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Моля вижте точка „Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени иски на индивидуални кредитори?“.

9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Кредиторите нямат официална роля в производството по обявяване на фалит. Синдикът трябва да се консултира с кредиторите, които са особено засегнати, ако няма начин това да бъде предотвратено. Освен това кредиторът има право да получава информация от синдика и да присъства например на полагането на клетвата. Даден кредитор може да поиска да бъде назначен надзорник (*granskningsman*), който да упражнява контрол върху управлението на масата на несъстоятелността от негово име.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Когато съдът се произнесе в полза на образуването на производство по оздравяване на предприятието, той трябва да определи дата за провеждане на събрание на кредиторите в съда. Събранието трябва да се проведе в срок от три седмици от датата на постановяване на решението за оздравяване на предприятието или в по-дълъг срок, ако това не може да бъде избегнато.

На събранието на кредиторите последните имат възможност да изразят мнението си дали оздравяването на предприятието трябва да продължи. По искане на даден кредитор съдът определя комитет на кредиторите, чиито членове се избират измежду кредиторите. Комитетът се състои от

максимум трима членове. В някои случаи работниците и служителите също имат право да назначат свой представител като допълнителен член на комитета. Съдът може да назначи допълнителни членове, ако има конкретни основания за това. Управителят по оздравяването на предприятието трябва да се консултира с комитета на кредиторите по важни въпроси, ако нищо не възпрепятства това.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Моля вижте точка „Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?“.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

ФАЛИТ

При фалит имуществото се включва в масата на несъстоятелността, която се управлява в полза на кредиторите (вж. по-горе). Масата на несъстоятелността се управлява от един или повече синдици. По принцип имуществото в масата на несъстоятелността трябва да бъде продадено възможно най-бързо. Ако длъжникът извършва стопанска дейност, при определени условия синдикът може да продължи да извършва стопанската дейност от името на масата на несъстоятелността.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Докато трае производството по оздравяване на предприятието, длъжникът не губи контрола върху имуществото си.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Не се назначава синдик.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Не се назначава синдик.

11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третират вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Фалитите в Швеция могат да бъдат разделени на две категории: фалити без доказване на задължения (*bevakning*) и фалити с доказване на задължения. Задълженията не се доказват, освен ако не е посочено друго. Това е така, защото кредиторите с непривилегирвани вземания обикновено не получават нищо в случай на фалит. По искане на синдика районният съд може да реши, че задълженията трябва да бъдат доказани. Това се прави, ако може да се предположи, че непривилегированите вземания ще получат частично удовлетворение при разпределението в рамките на производството по обявяване на фалит. Когато се вземе решение да се пристъпи към процедура по доказване на задълженията, вземанията, които могат да бъдат предявени по време на производството по обявяване на фалит, трябва да бъдат доказани, за да може кредиторът да получи удовлетворение при разпределението на имуществото. Евентуално право на предпочитително удовлетворение също трябва да бъде доказано. Когато в полза на даден кредитор е учредено право на залог върху имущество или на задържане на имущество обаче, задължението не е необходимо да се доказва, за да може кредиторът да се удовлетвори от въпросното

имущество.

Фактът, че длъжникът губи контрол върху своето имущество, означава, че не му е разрешено да поема задължения, чието изпълнение би могло да бъде поискано по време на производството по обявяване на фалит. Ако длъжникът поеме задължение или бъде натоварен с такова след образуването на производството по обявяване на фалит, обикновено това задължение не може да се доказва в рамките на производството. В съответствие с установената съдебна практика в някои случаи длъжникът може да възобнови контрола си върху даден актив, ако синдикът изрично се откаже от претенции върху него.

Масата на несъстоятелността, представлявана от синдика, може да поема права и отговорности, например чрез сключване на споразумения. Това поражда вземания, които могат да бъдат предявявани към самата маса на несъстоятелността (*massafordringar*). По принцип вземанията, предявени към самата маса на несъстоятелността се ползват с право на предпочитително удовлетворение пред обикновените вземания в производството по обявяване на фалит (*konkursfordringar*). Възнаграждението на синдика и други подобни задължения (известни като разходи за производството по обявяване на фалит, *konkurskostnader*) обаче трябва да се погасят от масата на несъстоятелността преди останалите задължения, които могат да бъдат предявени към масата на несъстоятелността. Ако разходите за производството по обявяване на фалит не могат да бъдат погасени от масата на несъстоятелността, те обикновено се поемат от държавата. По принцип в производството по обявяване на фалит вземанията се удовлетворяват едва след като са погасени разходите за производството по обявяване на фалит и вземанията, предявени към самата маса на несъстоятелността.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Не са предвидени общи правила за предявяване на вземания в случай на оздравяване на предприятие. При производството по оздравяване на предприятие обаче съдът може по искане на длъжника да разреши започване на преговори за сключване на публичен предпазен конкордат с кредиторите (*offentligt ackord*). Може да се наложи кредиторът да предяви своите вземания в рамките на преговорите за сключване на предпазен конкордат (вж. по-долу). В преговорите за сключване на предпазен конкордат участват само кредиторите, чиито вземания са възникнали преди подаването на молбата за оздравяване на предприятието. Не всички кредитори обаче вземат участие в преговорите: не участват например кредитори, чието вземане може да бъде удовлетворено чрез прихващане или чието вземане е привилегировано. Управителят по оздравяването на предприятието съставя опис на имуществото и на задълженията на масата на несъстоятелността. Ако дадено лице има вземане, което не е включено в опис на масата на несъстоятелността или което е било установено междуременно, и ако това лице желае да участва в преговорите за сключване на предпазен конкордат, то следва да предяви вземането си писмено пред управителя по оздравяването на предприятието най-късно една седмица преди събранието на кредиторите.

Вземания, които се основават на споразумения, сключени от длъжника със съгласието на управителя по оздравяването на предприятието, по време на оздравяването на предприятието се ползват с общо право на предпочитително удовлетворение.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Преструктурирането на дълговете по същество обхваща всички парични вземания срещу длъжника, възникнали преди датата, на която е постановено решението за образуване на производството. Следователно кредиторите следва да предявяват вземания, които са възникнали преди решението за образуване на производството и попадат в обхвата на преструктурирането на дълга, тъй като в противен случай съществува риск длъжникът да бъде освободен от задължението си да погаси въпросните задължения (вж. точка „Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност?“).

В обхвата на преструктурирания дълг обаче не попадат:

1. вземания за издръжка на семейството, ако Агенцията за социално осигуряване (Försäkringskassan) или друг чуждестранен публичен орган не се е суброгира в правото на удовлетворения кредитор на издръжката ;

2. вземане, във връзка с което в полза на кредитора е учредено право на залог или друго право на предпочтително удовлетворение в съответствие с членове 6 или 7 от Закона за привилегированите вземания (förmånsrattslagen (1970:979)), или право на задържане, ако обезпечението е достатъчно за удовлетворяване на вземането;

3. вземане, във връзка с което кредиторът е получил право на предпочтително удовлетворение в съответствие с член 8 от Закона за привилегированите вземания преди постановяването на решението за образуване на производството, във връзка с имущество, от което е трябвало да бъде удовлетворено вземането;

4. вземане, което не е станало изискуемо и което е обвързано с насрещна престация от страна на кредитора; или

5. спорно вземане.

Ако вземането е условно, няма фиксиран размер или не е станало изискуемо, може да се реши, че то не попада в обхвата на реструктурирането на дълга. Ако може да се приеме, че дадено вземане е неоснователно, трябва да се вземе решение то да не бъде включено в обхвата на реструктурирането на дълга.

Вземания, възникнали след решението за образуване на производството, не попадат в обхвата на реструктурирането на дълга.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Реструктурирането на дълговете на предприятие по същество обхваща всички парични вземания срещу длъжника, възникнали преди датата, на която е постановено решението за образуване на производството. Следователно кредиторите следва да предявяват вземания, които са възникнали преди решението за образуване на производството и попадат в обхвата на реструктурирането на дълга на предприятието, тъй като в противен случай съществува риск длъжникът да бъде освободен от задължението си да погаси въпросните задължения (вж. точка „Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност?“).

В обхвата на реструктурирането на дълга на предприятието обаче не попадат:

1. вземания за издръжка на семейството, ако Агенцията за социално осигуряване или друг чуждестранен публичен орган не се е суброгирал в правото на удовлетворения кредитор на издръжката;

2. вземане, във връзка с което кредиторът има право на предпочтително удовлетворение в съответствие с раздел 5 от Закона за привилегированите вземания (1970:979), ако обезпечението е достатъчно за удовлетворяване на вземането;

3. вземане, във връзка с което в полза на кредитора е учредено право на залог или друго право на предпочтително удовлетворение в съответствие с раздели 6 или 7 от Закона за привилегированите вземания, или право на задържане, ако обезпечението е достатъчно за удовлетворяване на вземането;

4. вземане, във връзка с което кредиторът е получил право на предпочтително удовлетворение в съответствие с раздел 8 от Закона за привилегированите вземания преди постановяването на решението за образуване на производството, във връзка с имущество, от което е трябвало да бъде удовлетворено вземането;

5. вземане, което не е станало изискуемо и което е обвързано с насрещна престация от страна на кредитора; или

6. спорно вземане.

Ако вземането е условно, няма фиксиран размер или не е станало изискуемо, може да се реши, че то не попада в обхвата на реструктурирането на дълга на предприятието. Ако може да се приеме, че дадено

вземане е неоснователно, трябва да се вземе решение то да не бъде включено в обхвата на реструктурирането на дълга на предприятието.

Вземания, възникнали след решението за образуване на производството, не попадат в обхвата на реструктурирането на дълга на предприятието.

12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

ФАЛИТ

Като цяло при фалит могат да бъдат предявявани само вземания, възникнали преди постановяването на решението за обявяване на фалит. Може се предявяват дори условни вземания или такива, които още не са станали изискуеми.

В случаите когато не се изисква доказване на задължението, няма правила, които да задължават кредитора да предяви вземането си по определен начин. При фалит без доказване на задълженията синдикът трябва по собствена инициатива да гарантира, че при разпределението на имуществото всяко привилегировано вземане получава дължимия му дял. По принцип нищо не пречи на даден кредитор да предяви вземането си без да посочва подробности до крайния срок за възражение срещу предложеното разпределение.

Ако може да се предположи, че имуществото е достатъчно за удовлетворяване на кредиторите, които не се ползват с право на предпочително удовлетворение, задължението трябва да бъде доказано (относно доказването на задълженията моля вижте по-горе). Когато районният съд реши, че задълженията трябва да бъдат доказани, той определя срок от четири до десет седмици за представяне на доказателствата. Решението, с което се отправя покана за представяне на доказателства за задълженията, се публикува. Кредиторите трябва да предявят вземанията си писмено в рамките на определения срок. Кредитор, в чиято полза е учредено право на залог върху имущество или право на задържане на вещь, не трябва да представя доказателство за вземането си като част от тази процедура, за да получи удовлетворение от вещта. Ако задълженията са доказани и кредиторът желае да предяви вземане или да упражни право на залог след изтичането на срока за представяне на доказателства, той може да направи това на по-късен етап. Това трябва да стане не по-късно от датата изготвяне на предложението за разпределение от синдика, с други думи преди подаването на предложението пред съда и неговото публикуване. Ако даден кредитор не представи доказателство за своето вземане, той губи възможността да получи удовлетворение от имуществото, включено в решението за разпределение. По принцип кредиторът може да получи удовлетворение на своето вземане на по-късен етап само при постъпването на нови ресурси (последващоразпределение).

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Както беше споменато по-горе, при оздравяване на предприятието кредиторите по принцип не са длъжни да предявяват вземанията си, може обаче да се наложи да ги предявят като част от преговорите за сключване на предпазен конкордат. Управителят по оздравяването на предприятието трябва да представи оздравителен план. В плана обикновено се посочва как може да се намери решение на финансовото състояние на дружеството – длъжник, и как да бъдат подобрили неговите оперативни резултати. Съдържанието на плана обаче може да се пригоди към обстоятелствата в конкретните случаи.

При определени обстоятелства в контекста на оздравяването на предприятието може да се сключи публичен предпазен конкордат с кредиторите. Длъжникът подава молба за договаряне на предпазен конкордат.

Молбата за договаряне на предпазен конкордат трябва да съдържа предложение, в което се посочва сумата, която длъжникът предлага да погаси и графикът на извършване на плащането, както и дали е учредено обезпечение във връзка с конкордата и ако е така, какво включва то. Трябва да се приложи и опис на имуществото и на задълженията, включени в масата на несъстоятелността.

Ако молбата за договаряне на предпазен конкордат бъде счетена за допустима, съдът трябва да постанови решение, с което да разреши незабавно договаряне на предпазен конкордат. В същото време съдът трябва да определи дата за провеждане на събрание на кредиторите в съда, да изпрати призовки до участниците в това събрание и да публикува решението си.

Длъжникът, управителят по оздравяването на предприятието и кредиторите имат възможност да възразят срещу вземане, което ще бъде обхванато от конкордата. Съществуват специални правила, които уреждат възможността за участие в преговорите за сключване на предпазен конкордат във връзка с вземане, което не е включено в описа на имуществото.

В преговорите за сключване на предпазен конкордат може да участват само кредитори, чиито вземания са възникнали преди подаването на молбата за оздравяване на предприятието. В преговорите не участват кредитори, чието вземане може да бъде удовлетворено чрез прихващане или чието вземане е привилегировано. Не участват и кредитори, които при фалит биха имали право да се удовлетворят едва след останалите кредитори, освен когато останалите кредитори, които участват в преговорите, позволяват това.

По искане на кой да е кредитор длъжникът трябва да потвърди под клетва описа на имуществото пред събранието на кредиторите.

Кредиторите гласуват предложението за предпазен конкордат на събранието на кредиторите. Предложение за предпазен конкордат, което удовлетворява най-малко 50 % от размера на вземанията, се счита за прието от кредиторите, ако бъде подкрепено от три пети от гласувалите и техните вземания възлизат на три пети от общия размер на вземанията, даващи право на глас. Ако процентът е по-малък, предложението за предпазен конкордат е прието, ако е подкрепено от три четвърти от гласувалите и техните вземания възлизат на три четвърти от общия размер на вземанията, даващи право на глас.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Ако бъде постановено решение за образуване на производство по реструктуриране на дълг, съобщение за това трябва незабавно да бъде публикувано в държавен вестник, *Post- och Inrikes Tidningar*. Освен това в срок от една седмица след публикуването трябва да се изпрати уведомление до известните кредитори. В уведомлението кредиторите трябва да бъдат приканени, наред с другото, да предявят своите вземания срещу длъжника, обикновено в писмена форма в срок от един месец от датата на публикуването, като предоставят подробности относно своите вземания и всякаква друга информация, която е от значение за преценката на случая, както и данните за сметката, по която да се извършват евентуални плащания в хода на производството по реструктуриране на дълга.

След решението за образуване на производството и след като бъде събрана достатъчно информация, се изготвя предложение за реструктуриране на дълга. То се изпраща на всички известни кредитори, чиито вземания са обхванати от предложението, с покана да представят коментарите си в рамките на определен срок. Непредставянето на коментари от страна на даден кредитор не е пречка за одобряване на решението за реструктуриране на дълга.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Ако бъде постановено решение за образуване на производство по реструктуриране на дълг, съобщение за това трябва незабавно да бъде публикувано в държавен вестник, *Post- och Inrikes Tidningar*. Освен това в срок от една седмица след публикуването трябва да се изпрати уведомление до известните кредитори. В уведомлението кредиторите трябва да бъдат приканени, наред с другото, да предявят своите вземания срещу длъжника, обикновено в писмена форма в срок от един месец от датата на публикуването, като предоставят подробности относно своите вземания и всякаква друга информация, която е от значение за преценката на случая, както и данните за сметката, по която да се извършват евентуални плащания в хода на производството по реструктуриране на дълга.

След решението за образуване на производството и след като бъде събрана достатъчно информация, се изготвя предложение за реструктуриране на дълга на предприятието. То се изпраща на всички известни кредитори, чиито вземания са обхванати от предложението, с покана да представят

коментарите си в рамките на определен срок. Непредставянето на коментари от страна на даден кредитор не е пречка за одобряване на решението за реструктуриране на дълга на предприятието.

13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

ФАЛИТ

Ако масата на несъстоятелността е недостатъчна да покрие разходите за производството по обявяване на фалит и задълженията на самата маса на несъстоятелността, производството се прекратява (моля виж по-горе относно разходите за производството по обявяване на фалит и вземанията, предявени към масата на несъстоятелността). При прекратяването на производството в този случай по принцип разпределение на имущество между кредиторите не се извършва.

Ако производството не бъде прекратено, средствата от масата на несъстоятелността, които не са използвани за погасяване на разходите за производството по обявяване на фалит и задълженията на самата маса на несъстоятелността, се разпределят между кредиторите. По принцип това разпределение трябва да се извърши в съответствие с разпоредбите на Закона за привилегированите вземания.

Законът за привилегированите вземания урежда съответните права на кредиторите да получат удовлетворение в случай на фалит. Относно Закона за привилегированите вземания може да бъде предоставена следната обобщена информация.

Привилегията във връзка с дадено плащане може да е специална или обща. Специалната привилегия засяга определена вещь (например право на залог, право на задържане или ипотека (*inteckning*) върху недвижимо имущество). Общата привилегия засяга цялото имущество, включено в масата на несъстоятелността на длъжника (например разходите на кредиторите за обявяването на длъжника в несъстоятелност и възнаграждението на управителя по оздравяването на предприятието, ако фалитът е бил предшестван от производство по оздравяване). Специалната привилегия има предимство пред общата такава. Всички непривилегировани вземания имат равни права помежду си. Освен това в споразумение може да бъде договорено, че даден кредитор има право да удовлетвори вземането си едва след като бъдат удовлетворени всички останали кредитори (подчинено вземане, *efterställd fordran*).

Привилегията остава в сила дори ако вземането бъде прехвърлено или заповорено, или по друг начин премине във владение на трета страна.

Ако дадено вземане се ползва със специална привилегия по отношение на определена вещь, но въпросната вещь е недостатъчна за удовлетворяването му, останалата част от него се третира като непривилегировано вземане

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

В производството по оздравяване на предприятието не се извършва разпределение, освен в случай на сключване на публичен предпазен конкордат с кредиторите.

Публичният предпазен конкордат може да предвижда конкретен начин на намаляване и погасяване на вземанията. Предпазният конкордат трябва да предоставя равни права на всички кредитори и удовлетворяване на най-малко 25 % от размера на вземанията, освен ако всички известни кредитори, които са обхванати от предпазния конкордат, не са одобрили по-нисък процент или ако съществуват конкретни основания за приемането на по-нисък процент. Определените минимални дялове трябва да бъдат изплатени в срок от една година след одобряването на предпазния конкордат, освен ако всички известни кредитори не приемат по-дълъг срок за погасяване. Освен това предпазният конкордат може да предвижда длъжникът да получи право на отложено плащане или друга специална отстъпка.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Всички вземания, обхванати от реструктурирането, се ползват с еднакви права. Дадено вземане обаче може да получи по-малко благоприятно третиране със съгласието на засегнатия кредитор или да бъде изплатено преди други вземания, ако наличната сума за разпределяне е малка и ако това е разумно да

се направи предвид мащаба на задълженията и други обстоятелства.

Разпоредбите, уреждащи вземанията, са посочени в решението, с което се разрешава реструктурирането на дълга.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Всички вземания, обхванати от реструктуриране на дълговете на предприятие, се ползват с еднакви права. Дадено вземане обаче може да получи по-малко благоприятно третиране със съгласието на засегнатия кредитор или да бъде изплатено преди други вземания, ако наличната сума за разпределяне е малка и ако това е разумно да се направи предвид мащаба на задълженията и други обстоятелства.

Разпоредбите, уреждащи вземанията, са посочени в решението, с което се разрешава реструктурирането на дълга.

14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

ФАЛИТ

Ако длъжникът е съгласен да погаси своите задължения или постигне друго споразумение с кредиторите (доброволно споразумение, *frivillig uppgörelse*), районният съд трябва да вземе решение за приключване на производството. При фалити с доказване на задължения производството може да бъде приключено също и с решение за одобряване на предпазен конкордат (*ackord i konkurs*). В други случаи производството по обявяване на фалит се прекратява поради липса на достатъчно активи в масата на несъстоятелността (*avskrivning*, ако имуществото е недостатъчно за покриване на разходите за производството и вземанията, предявени към самата маса на несъстоятелността) или чрез разпределение между кредиторите.

Обявяването на фалит не освобождава физическо лице от задължението да погаси задълженията си (правилата при реструктуриране на дълг са различни). Следователно след обявяването на фалит непогасените задължения остават (освен ако са обхванати от доброволно споразумение или предпазен конкордат с кредиторите).

След обявен фалит юридическите лица се закриват (разпоредбите, които уреждат това, могат да бъдат намерени в законодателството относно правото на сдружаване). Това означава, че по принцип кредиторите не могат да предявяват непогасени вземания срещу юридическо лице след неговия фалит.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Ако е сключен предпазен конкордат, той е задължителен за всички известни и неизвестни кредитори, които имат право да участват в преговорите. Кредитор, който в случай на фалит би имал право да се удовлетвори след останалите кредитори, губи правото си на удовлетворение от длъжника, освен ако всички кредитори с право да участват в договарянето на предпазния конкордат не са получили пълно удовлетворение в рамките на конкордата. Кредитор с право на предпочитително удовлетворение по отношение на определена вещ е обвързан от предпазния конкордат до размера, който не може да бъде удовлетворен от тази вещ.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Решението за реструктуриране на дълг освобождава длъжника от задължението да погасява вземанията, обхванати от реструктурирането, над намаления им размер. Освен това реструктурирането на дълга освобождава длъжника от задължението за погасяване на непредявени задължения по делото, освен ако не става дума за задължения, които не могат да бъдат обхванати от производството по реструктуриране на дълга.

Преструктуриране на дълг означава, че правото на лихви или санкции за забава по отношение на вземане, обхванато от преструктурирането, се прекратява за периода след датата, на която е обявено решението за образуване на производството.

Преструктурирането на дълга не оказва въздействие върху правата на даден кредитор по отношение на поръчител или на друго лице, което носи отговорност за въпросното задължение в допълнение към длъжника.

Решението за одобряване на преструктуриране на дълг трябва да включва погасителен план. Срокът на погасителния план е пет години, освен ако няма съществени основания за определяне на по-кратък срок. Той започва да тече от датата на решението за одобряване на преструктурирането. При определяне на срока на действие на погасителния план срокът, по отношение на който се е прилагало решението за образуване на производството, обикновено се приспада от срока на погасителния план, освен ако няма основания за приспадане на по-кратък срок с оглед на действията на длъжника след решението за образуване на производството.

При определени обстоятелства решението за преструктуриране на дълг може да бъде изменено или отменено. По искане на кредитор, чието вземане е обхванато от преструктурирането, решението за преструктуриране на дълга може да бъде отменено или, в случаите, посочени в точки 6 и 7, да бъде изменено, ако:

1. длъжникът е проявил непочтеност по отношение на кредитора;
2. длъжникът умишлено е възпрепятствал производството по обявяване на фалит или изпълнителна мярка;
3. длъжникът е облагодетелствал тайно определен кредитор, за да повлияе на решението, свързано с преструктурирането на дълга;
4. длъжникът умишлено е представил невярна информация в молбата си за преструктуриране на дълга или на друг етап от разглеждането на делото, с което е увредил интересите на кредитора;
5. длъжникът е представил невярна информация, която е довела до решение на публичен орган във връзка с такси или задължения, обхванати от преструктурирането, или не е предоставил информация, въпреки че е бил длъжен да направи това, което е довело до вземане на грешно решение или до невземане на решение;
6. длъжникът не спазва погасителния план и отклонението от него е съществено; или
7. финансовото положение на длъжника се е подобрило значително след решението за преструктуриране на дълга и това се дължи на обстоятелства, които не е можело да бъдат предвидени при вземането на решението.

В случаите, посочени в точка 7, молбата трябва да бъде подадена в срок от пет години от датата на решението за образуване, или ако погасителният план изтича на по-късна дата, не по-късно от срока на действие на плана. Ако се стигне до изменение на решение за преструктуриране на дълг, срокът на погасителния план може да бъде определен на максимум седем години.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Решението за преструктуриране на дълг на предприятие освобождава длъжника от задължението да погасява вземанията, обхванати от преструктурирането, над намаления им размер. Освен това преструктурирането освобождава длъжника от задължението за погасяване на непредявени задължения по делото, освен ако не става дума за задължения, които не могат да бъдат обхванати от производството по преструктуриране на дълга на предприятието.

Преструктуриране на дълг на предприятие означава, че правото на лихви или санкции за забава по отношение на вземане, обхванато от преструктурирането, се прекратява за периода след датата, на която е обявено решението за образуване на производството.

Преструктурирането на дълга не оказва въздействие върху правата на даден кредитор по отношение на поръчител или на друго лице, което носи отговорност за въпросното задължение в допълнение към длъжника.

Решението за одобряване на преструктуриране на дълг на предприятие трябва да включва погасителен план. Срокът на погасителния планът е три години. Той започва да тече от датата на решението за одобряване на преструктурирането.

При определени обстоятелства решението за преструктуриране на дълг може да бъде изменено или отменено. По искане на кредитор, чието вземане е обхванато от преструктурирането, решението за преструктуриране на дълга може да бъде отменено или, в случаите, посочени в точки 6 и 7, да бъде изменено, ако:

1. длъжникът е проявил непочтеност по отношение на кредитора;
2. длъжникът умишлено е възпрепятствал производството по обявяване на фалит или изпълнителна мярка;
3. длъжникът е облагодетелствал тайно определен кредитор, за да повлияе на решението, свързано с преструктурирането на дълга;
4. длъжникът умишлено е представил невярна информация в молбата си за преструктуриране на дълга или на друг етап от разглеждането на делото, с което е увредил интересите на кредитора;
5. длъжникът е представил невярна информация, която е довела до решение на публичен орган във връзка с такси или задължения, обхванати от преструктурирането, или не е предоставил информация, въпреки че е бил длъжен да направи това, което е довело до вземане на грешно решение или до невземане на решение;
6. длъжникът не спазва погасителния план и отклонението от него е съществено; или
7. финансовото положение на длъжника се е подобрило значително след решението за преструктуриране на дълга.

В случаите, посочени в точка 7, молбата трябва да бъде подадена в срок от три години от датата на решението за образуване или ако погасителният план изтича на по-късна дата, не по-късно от срока на действие на плана. Ако се стигне до изменение на решение за преструктуриране на дълг на предприятие, срокът на погасителния план може да бъде определена на максимум пет години.

15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Както е посочено по-горе, фалитът не освобождава физическо лице от задължението да погаси задълженията си, докато юридическите лица се закриват след фалит.

Ако след обявяването на фалит се появят подлежащи на разпределение ресурси, е предвидена разпоредба за *ex post* разпределение.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

По отношение на действието на публичния предпазен конкордат с кредиторите, моля вижте информацията по-горе. Ако не е сключен публичен предпазен конкордат и длъжникът не е постигнал доброволно споразумение или друг вид споразумение с кредиторите, след приключването на оздравяването вземанията остават дължими.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

При определени обстоятелства даден кредитор може да поиска реструктурирането на дълга да бъде подложено на преоценка, след като длъжникът е изпълнил погасителния план. Моля вижте точка „Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност?“.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

При определени обстоятелства даден кредитор може да поиска реструктурирането на дълга на предприятието да бъде подложено на преоценка, след като длъжникът е изпълнил погасителния план. Моля вижте точка „Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност?“.

16 Кой поема разходите и съдебните разноски в производството по несъстоятелност?

ФАЛИТ

Възнаграждението на синдика и други подобни задължения (разходи за производството по обявяване на фалит), както и задълженията, направени за сметка на самата маса на несъстоятелността, трябва да се покрият от масата на несъстоятелността, преди да се пристъпи към разпределение между кредиторите. На свой ред, разходите за производството по обявяване на фалит се погасяват преди останалите вземания, предявени към масата на несъстоятелността. Ако не могат да бъдат погасени от масата на несъстоятелността, те обикновено се поемат от държавата.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Управителят по оздравяването на предприятието (и надзорникът, ако има такъв) има право на обезщетение за своята работа и за разходите, които е направил за нейното изпълнение. Неговото възнаграждение не може да надхвърля това, което може да се разглежда като разумно обезщетение за изпълнението на задачата. По искане на управителя по оздравяването на предприятието или на длъжника съдът оценява правото на обезщетение на управителя. Кредитор, чието вземане е обхванато от предпазен конкордат, също може да поиска такава оценка до изпълнението на предпазния конкордат. Съдебните разноски и обезщетението на управителя по оздравяването на предприятието и на надзорника трябва да бъдат поети от длъжника.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

В хода на производството по реструктуриране на дълг длъжникът обикновено прави плащания към Органа за принудително изпълнение, който след това прехвърля средствата на кредиторите. Органът за принудително изпълнение налага на длъжника годишна такса за управлението на тези плащания.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

В хода на производството по реструктуриране на дълга длъжникът обикновено прави плащания към Органа за принудително изпълнение, който след това прехвърля средствата на кредиторите. Органът за принудително изпълнение налага на длъжника годишна такса за управлението на тези плащания.

17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

ФАЛИТ

Правилата относно обявяване на недействителността на действия, увреждащи масата на

несъстоятелността (*återvinning till konkursbo*) са установени в Закона за фалита. Референтната дата за изчисляване на сроковете, определени в правилата за обявяване на недействителността на увреждащи действия, обикновено е датата преди деня на подаване на молбата за обявяване на фалит.

Дадено действие може да бъде обявено за недействително (*går åter*), ако то неправомерно облагодетелства определен кредитор за сметка на други или ако кредиторите са били лишени от имущество на длъжника, или ако задълженията на длъжника са се увеличили, както и ако длъжникът е бил неплатежоспособен или е станал неплатежоспособен само в резултат на правното действие или в резултат на правното действие в комбинация с други фактори, а другата страна е знаела или е трябвало да знае, за неплатежоспособността на длъжника е и за обстоятелствата, които са довели до неправомерността на правното действие. Предполага се, че членовете на семейството на длъжника са имали знанието по смисъла на предходното изречение, освен ако не е налице убедително доказателство, че те не са знаели и не са могли да знаят. Ако действието е извършено повече от пет години преди референтната дата, то може да бъде обявено за недействително само ако е свързано с някой от членовете на семейството на длъжника.

Погасяване на задължение по-малко от три месеца преди референтната дата чрез използване на метод, различен от обичайните средства за разплащане, или авансово, или в размер, който е довел до значително влошаване на финансовото състояние на длъжника, може да бъде обявено за недействително, освен ако при дадените обстоятелства такова погасяване може да се разглежда като обичайно. Ако плащането е извършено в полза на някой от членовете на семейството на длъжника преди тази дата, но по-малко от две години преди референтната дата, то може да бъде обявено за недействително, освен ако не се докаже, че длъжникът не е бил неплатежоспособен и не е изпаднал в неплатежоспособност в резултат на въпросното действие.

По отношение на даренията, споделеното използване на жилище и трудовите възнаграждения се прилагат специални правила. Някои плащания към държавата са освободени от правилата относно обявяването на недействителност, например плащането на данъци.

Синдикът може да поиска обявяване на недействителност, като заведе иск пред обикновен съд или като подаде възражение срещу вземания, които са предмет на доказване в хода на производството по обявяване на фалит. Ако синдикът реши да не поиска обявяване на недействителност и не се стигне до взаимно приемливо решение, обявяването на недействителност може да бъде поискано от кредитор, като за целта той трябва да предяви иск пред обикновен съд.

Когато дадено действие бъде обявено за недействително, имуществото, с което длъжникът се е разпоредил, се връща в масата на несъстоятелността.

ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

След произнасянето на решение за оздравяване на предприятието, разпоредбите на Закона за фалита относно обявяване на недействителност на увреждащи действия в контекста на производството по обявяване на фалит се прилагат при наличие на сключен публичен предпазен конкордат с кредиторите (моля вижте раздела относно фалита).

Когато обявяването на недействителността се отнася до привилегировано вземане или до плащане, получено вследствие на запор, съдът може да реши да спре производството по принудително изпълнение до следващо разпореждане.

Иск за обявяване на недействителност на увреждащи действия се предявява от управителя по оздравяването на предприятието или от кредитор, чието вземане би попаднало в обхвата на публичен предпазен конкордат. Искът трябва да бъде предявен преди провеждането на събирането на кредиторите и по него не може да бъде постановено окончателно решение преди произнасянето на решението относно публичния предпазен конкордат. Кредитор, който желае да предяви иск, трябва да уведоми управителя по оздравяването на предприятието. Ако не направил това искът му няма да бъде разгледан.

В случай че производството по оздравяване на предприятието приключи без сключване на публичен предпазен конкордат и длъжникът не бъде обявен във фалит след подаване на молба в този смисъл в

срок от три седмици от датата на приключване на производството по оздравяване на предприятието, подаденият иск за обявяване на недействителност трябва да бъде отхвърлен.

След като разходите на ищеца бъдат възстановени, събраните приходи се разпределят между кредиторите, обхванати от публичния предпазен конкордат. Ответник, който в резултат на иска на ищеца може да има вземане срещу длъжника, може да участва в преговорите за сключване на предпазен конкордат въз основа на това вземане и при разпределението има право да приспадне дължимата му сума от сумата, която в противен случай би платил.

По искане на кредитор, участващ в публичен предпазен конкордат, или на длъжника съдът, който разглежда производството по обявяване на недействителност, може да разпорежи имуществото, дължимо на кредитора по предходното изречение, да бъде поставено под режим на специално управление (*särskild förväntning*). Имущество, поставено под режим на специално управление, може да бъде запорирано само при изтичане на срока на действие на предпазния конкордат.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ

Не са предвидени специални разпоредби относно обявяването на недействителността на увреждащи действия.

ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ДЪЛГ НА ПРЕДПРИЯТИЕ СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Не са предвидени специални разпоредби относно обявяването на недействителността на увреждащи действия .

■ Последна актуализация: 19/02/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.